

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ & ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΜΗ ΜΕΤΑΔΟΤΙΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ
ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ

Ταχ. Δ/ση: Αριστοτέλους 19
 Ταχ. Κώδικας: 10187
 Πληροφορίες: Ι. Κοντελέ
 Τηλέφωνο: 213 2161514

Αθήνα 28/6/2018
 Αρ. Πρωτ. Δ1β/ΓΠοικ.49975

ΠΡΟΣ:
ΟΠΩΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

ΘΕΜΑ: Εφαρμογή Σχεδίου Δράσης για την Ανασύνθεση των Προϊόντων Τροφίμων

ΣΧΕΤ:

1. Το άρθρο 22 του ΠΔ 121/2017 (ΦΕΚ 148/τ.Α/9-10-2017) «Οργανισμός του Υπουργείου Υγείας».
2. Το υπ.αριθμ. 10277/16 έγγραφο του Συμβουλίου της Ευρώπης «Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τη βελτίωση των προϊόντων τροφίμων»
3. Η υπ.αριθμ.πρωτ. Γ2/ΓΠοικ20930/17-3-2017 (ΑΔΑ: 6ΖΠΥ465ΦΥΟ-Λ3Λ) Απόφαση του Υπουργού Υγείας «Καθορισμός στρατηγικών στόχων και αξόνων παρέμβασης του Υπουργείου Υγείας, για τις Υπηρεσίες Υγείας της Χώρας, έτους 2017»
4. Η υπ.αριθμ.πρωτ. ΓΠοικ51008/3-7-2018 (ΑΔΑ: 78Γ9465ΦΥΟ-11Ι) Απόφαση της Προϊσταμένης της Γενικής Δ/νσης Δημόσιας Υγείας και Υπηρεσιών Υγείας «Καθορισμός στοχοθεσίας Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας και Υπηρεσιών Υγείας έτους 2017 (με χρονική περίοδο εφαρμογής την τριετία 2017-2020) »
5. Η με αρ.πρωτ. Α1β/ΓΠοικ68502/15-9-2016 (ΑΔΑ: ΩΝ11465ΦΥΟ-ΓΟΑ) Υπουργική Απόφαση με την οποία συγκροτήθηκε η Εθνική Επιτροπή Διατροφικής Πολιτικής, όπως τροποποιήθηκε με τις Α1β/ΓΠ οικ 74823/7-10-2016 (ΑΔΑ: 72ΙΧ465ΦΥΟ-4ΨΑ) και Α1β/ΓΠ 44555/20-6-2017 (ΑΔΑ: 6ΦΩΛ465ΦΥΟ-ΒΘΚ) Αποφάσεις
6. Η με αρ.πρωτ. Α1β/ΓΠοικ42991/7-6-2017 (ΑΔΑ: 6ΞΙΧ465ΦΥΟ-Ε7Τ) Απόφαση Συγκρότησης Υποομάδας Εργασίας για την Διαμόρφωση Σχεδίου Δράσης για την Ανασύνθεση των Τροφίμων
7. Η από 4-10-2017 εισήγηση της Εθνικής Επιτροπής Διατροφικής Πολιτικής, η οποία έγινε δεκτή από την πολιτική ηγεσία

Η Δ/ση Δημόσιας Υγείας, Τμήμα Μη Μεταδοτικών Νοσημάτων και Διατροφής, σύμφωνα με το ΠΔ 121/2017 «Οργανισμός του Υπουργείου Υγείας» (ΦΕΚ 148/Α/2017) άρθρο 22, παρ.2β, έχοντας μεταξύ άλλων ως αρμοδιότητα τον σχεδιασμό και τη διαμόρφωση εθνικής διατροφικής πολιτικής με κύριο άξονα την προστασία και την προαγωγή της υγείας σε εθνικό επίπεδο, ενημερώνει για τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με το Παγκόσμιο Σχέδιο Δράσης για την Πρόληψη και τον Έλεγχο των Μη Μεταδοτικών Νοσημάτων 2013-2020 του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (WHO Global Action Plan for the Prevention and Control of Noncommunicable Diseases 2013-2020), τα χρόνια μη μεταδοτικά νοσήματα ευθύνονται για το 63% των θανάτων παγκοσμίως. Οι ανθυγιεινές διατροφικές συνήθειες αποτελούν έναν από τους βασικότερους παράγοντες για την αυξημένη νοσηρότητα και θνησιμότητα από τα εν λόγω νοσήματα. Όπως άλλωστε αναφέρεται στο Ευρωπαϊκό Σχέδιο Δράσης για τα Τρόφιμα και τη Διατροφή 2015-2020 (European

Food and Nutrition Action Plan 2015-2020) του Ευρωπαϊκού Γραφείου του Π.Ο.Υ., το αυξημένο σωματικό βάρος, η υπερβολική πρόσληψη ενέργειας, κορεσμένων και trans λιπαρών, ζάχαρης και αλατιού, καθώς και η ανεπαρκής κατανάλωση λαχανικών, φρούτων και προϊόντων ολικής άλεσης είναι βασικοί παράγοντες κινδύνου για την εμφάνιση μη μεταδοτικών νοσημάτων και πρέπει να αποτελέσουν ζητήματα προτεραιότητας.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναγνωρίζοντας τη σημασία της υιοθέτησης υγιεινών διατροφικών συνηθειών, έχει εκδώσει από το 2007 τη Λευκή Βίβλο για τη Στρατηγική της Ευρώπης για τη Διατροφή, το Υπερβολικό Βάρος και την Παχυσαρκία (COM(2007) 279 - White Paper on a Strategy for Europe on Nutrition, Overweight and Obesity related health issues). Ένα από τα ζητήματα που τίθενται στη Λευκή Βίβλο είναι η **ανάγκη της ανασύνθεσης των προϊόντων τροφίμων (food reformulation)** με την έννοια του επαναπροσδιορισμού της σύνθεσης των προϊόντων τροφίμων, ώστε να μειωθεί η περιεκτικότητά τους σε πρόσθετα σάκχαρα, κορεσμένα λιπαρά οξέα, βιομηχανικώς παραγόμενα trans λιπαρά οξέα και αλάτι. Επιπλέον, η ανασύνθεση στοχεύει και στην μείωση του μεγέθους της μερίδας καθώς και στην αύξηση της περιεκτικότητας του τροφίμου σε φυτικές ίνες.

Στα πλαίσια αυτού του στόχου, το 2010 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υιοθέτησε τα Συμπεράσματα Συμβουλίου για Δράσεις με σκοπό τη μείωση της πρόσληψης αλατιού από τον πληθυσμό (Council Conclusions on Action to reduce population salt intake for better health). Το 2011 ορίστηκε το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Εθνικών Πρωτοβουλιών σε Επιλεγμένα Θρεπτικά Συστατικά (EU Framework on National Initiatives on Selected Nutrients) το οποίο το 2012 εμπλουτίστηκε με παράρτημα για τα κορεσμένα λιπίδια και το 2015 με παράρτημα για τα πρόσθετα σάκχαρα. Το συγκεκριμένο πλαίσιο ορίζει δράσεις και στόχους αναφορικά με την ανασύνθεση των προϊόντων τροφίμων ως προς τα συγκεκριμένα θρεπτικά συστατικά.

Το 2016, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης υιοθέτησε τα Συμπεράσματα Συμβουλίου για τη Βελτίωση των Προϊόντων Τροφίμων (10277/16 Council Conclusion on Food Product Improvement) (σχετικό 2) καλώντας τα Κράτη-Μέλη να συστήσουν ένα εθνικό σχέδιο για τη βελτίωση των προϊόντων τροφίμων, μέχρι το τέλος του 2017.

Το ελληνικό Υπουργείο Υγείας, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα ανωτέρω καθώς και ότι η διάδοση και υιοθέτηση υγιεινών διατροφικών συνηθειών αποτελεί καθοριστικό παράγοντα προάσπισης της ατομικής υγείας και βασικό συντελεστή προαγωγής της Δημόσιας Υγείας, όρισε ως βασικό άξονα παρέμβασης των στρατηγικών στόχων του Υπουργείου τη **βελτίωση των διατροφικών συνηθειών του πληθυσμού, με έμφαση στη μεσογειακή διατροφή**, σύμφωνα με τη σχετική (3) Απόφαση. Για την επίτευξη του εν λόγω στρατηγικού στόχου, η Γενική Δ/ση Δημόσιας Υγείας και Υπηρεσιών Υγείας, όρισε ως ενέργεια, μεταξύ άλλων, την **έκδοση σχεδίου δράσης για την Ανασύνθεση των Προϊόντων Τροφίμων** (σχετικό 4).

Το ελληνικό Σχέδιο Δράσης για την Ανασύνθεση των Προϊόντων Τροφίμων διαμορφώθηκε από υποομάδα εργασίας, που συγκροτήθηκε με την σχετική (6) Απόφαση, στην οποία συμμετείχαν εκπρόσωποι από διάφορους φορείς. Το Σχέδιο Δράσης εγκρίθηκε από την Εθνική Επιτροπή Διατροφικής Πολιτικής, σύμφωνα με το έργο που της έχει ανατεθεί, και υιοθετείται από το Υπουργείο Υγείας.

Το Σχέδιο Δράσης διαμορφώνεται σε **4 βασικούς άξονες** :

1^{ος} Άξονας – Αξιολόγηση της παρούσας κατάστασης, με συλλογή στοιχείων από ερευνητικές μελέτες αναφορικά με τις μέσες ημερήσιες προσλήψεις του ελληνικού πληθυσμού σε θρεπτικά συστατικά, με έμφαση στα ολικά σάκχαρα, στα βιομηχανικώς παραγόμενα trans λιπαρά οξέα και στο αλάτι/νάτριο, τις κύριες πηγές πρόσληψης των προαναφερθέντων θρεπτικών συστατικών και τη μέση κατανάλωση διάφορων ομάδων τροφίμων στον ελληνικό πληθυσμό. Παράλληλα, στόχος είναι να δημιουργηθεί **βάση δεδομένων σύνθεσης μεταποιημένων τροφίμων** η οποία να περιλαμβάνει στοιχεία περιεκτικότητας των τροφίμων σε διάφορα θρεπτικά συστατικά

2^{ος} Άξονας – Στόχοι. Τα συστατικά των τροφίμων στα οποία αρχικά στοχεύει το Σχέδιο Δράσης είναι **το αλάτι, τα βιομηχανικώς παραγόμενα trans λιπαρά οξέα και τα πρόσθετα σάκχαρα.**

3^{ος} Άξονας – Δράσεις. *Οι βιομηχανίες τροφίμων και οι επιχειρήσεις παραγωγής τροφίμων καλούνται να προβούν σε δράσεις με σκοπό τη μείωση των προαναφερόμενων συστατικών στα τρόφιμα που διατίθενται στους καταναλωτές. Παράλληλα προτείνονται δράσεις για την ενημέρωση του πληθυσμού, δράσεις με νομοθετικό περιεχόμενο καθώς και προώθηση ερευνητικών δραστηριοτήτων με σκοπό την αναγνώριση και εφαρμογή μεθοδολογιών για την ανασύνθεση των τροφίμων.* Σημειώνεται ότι, ο τελικός στόχος της ανασύνθεσης των προϊόντων τροφίμων δεν θα πρέπει να αποκλίνει από τις απαιτήσεις για την ασφάλεια των τροφίμων, η μείωση κάποιων από τα συστατικά θα πρέπει να γίνει βάσει της αρχής αξιολόγησης οφέλους – επικινδυνότητας, να μην θίγεται η μικροβιολογική ασφάλεια των τροφίμων και να μην προκαλείται στους καταναλωτές σύγχυση ως προς την κατανάλωση αυτών των προϊόντων.

4^{ος} Άξονας – Αξιολόγηση και παρακολούθηση.

Για την εφαρμογή του Σχεδίου Δράσης για την Ανασύνθεση Τροφίμων, η Υποομάδα Εργασίας για την Ανασύνθεση Τροφίμων θα εισηγείται προς την Εθνική Επιτροπή Διατροφικής Πολιτικής στοχευμένες δράσεις, οι οποίες θα περιλαμβάνονται σε Παραρτήματα που δύνανται να ανανεώνονται σε περιοδική βάση, σύμφωνα με τα νεότερα επιστημονικά δεδομένα. Στα παραρτήματα θα καθορίζονται και οι φορείς υλοποίησης των δράσεων.

Η Εθνική Επιτροπή Διατροφικής Πολιτικής, σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας συντονίζει τις δράσεις που περιλαμβάνονται στο Σχέδιο Δράσης και συλλέγει δεδομένα για την εφαρμογή τους.

Όπως ορίζεται και στα Συμπεράσματα Συμβουλίου για την Βελτίωση των Προϊόντων Τροφίμων (σχετικό 2) τουλάχιστον ανά διετία, θα πρέπει να υποβάλλονται εκθέσεις για την πρόοδο που επιτελείται όσον αφορά στις πρωτοβουλίες για τη βελτίωση των προϊόντων τροφίμων και να ανταλλάσσονται μεταξύ των Κρατών-Μελών εμπειρίες σχετικά με τα κριτήρια-σημεία αναφοράς, βέλτιστες πρακτικές υλοποίησης και αποτελέσματα των δράσεων ανασύνθεσης των τροφίμων, κυρίως μέσω της Ομάδας υψηλού επιπέδου για τη Διατροφή και τη Σωματική άσκηση (High Level Group on Nutrition and Physical Activity).

Το Υπουργείο Υγείας, με σκοπό την εφαρμογή του Σχεδίου Δράσης για την Ανασύνθεση Τροφίμων και την αξιολόγηση της τρέχουσας κατάστασης στη χώρα μας, **καλεί τους αποδέκτες της παρούσας εγκυκλίου ως φορείς που εμπλέκονται στην εφαρμογή του σχεδίου δράσης να ενημερώσουν την Δ/ση Δημόσιας Υγείας – Τμήμα Μη Μεταδοτικών Νοσημάτων και Διατροφής του Υπουργείου Υγείας, αναφορικά με τις δράσεις στις οποίες έχουν προβεί ή προτίθενται να προβούν, σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στο εν λόγω Σχέδιο Δράσης.**

Επιπλέον, οι αποδέκτες της παρούσας, παρακαλούνται να ενημερώσουν σχετικά τις υπηρεσίες και τους εποπτευόμενους φορείς όπως και κάθε άλλο συνεργαζόμενο φορέα.

Το Σχέδιο Δράσης για την Ανασύνθεση των Προϊόντων Τροφίμων βρίσκεται διαθέσιμο στον ιστότοπο του Υπουργείου Υγείας (www.moh.gov.gr άξονας «Υγεία» ενότητα «Δημόσια Υγεία» υποενότητα «Μεταδοτικά και Μη Μεταδοτικά Νοσήματα»).

Η Δ/ση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης παρακαλείται να αναρτήσει την παρούσα εγκύκλιο, καθώς και το συνημμένο Σχέδιο Δράσης για την Ανασύνθεση των Προϊόντων Τροφίμων στον ιστότοπο του Υπουργείου Υγείας.

**Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΥΓΕΙΑΣ**

Ι.ΜΠΑΣΚΟΖΟΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

1. Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών Τροφίμων, Λεωφ. Κηφισίας 340, ΤΚ 15451, Νέο Ψυχικό, Αθήνα
2. Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Αχαρνών 2, ΤΚ 10176, Αθήνα
3. ΕΦΕΤ, Δ/νση Διατροφικής Πολιτικής και Ερευνών, Κηφισίας 124 και Ιατρίδου 2, ΤΚ 11526, Αμπελόκηποι
4. Γενικό Χημείο του Κράτους, Δ/νση Αλκοόλης και Τροφίμων, Αν.Τσόχα 16, ΤΚ 11521, Αθήνα
5. Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας, Δ/νση Σχεδιασμού και Προγραμματισμού Πολιτικών και Δράσεων Έρευνας και Καινοτομίας, Μεσογείων 14-18, ΤΚ 11527, Αθήνα
6. Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας, Τομέας Υγιεινής της Διατροφής και Βιοχημείας, Λ. Αλεξάνδρας 196, ΤΚ 11521, Αθήνα
7. Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, Τμήμα Επιστήμης Διαιτολογίας-Διατροφής, Ελ.Βενιζέλου 70, ΤΚ 17676, Καλλιθέα
8. Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Τμήμα Επιστήμης Τροφίμων και Διατροφής του Ανθρώπου, Ιερά Οδός 75, ΤΚ 11855, Αθήνα
9. Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Τμήμα Επιστήμης Τροφίμων και Διατροφής, Μητροπολίτη Ιωακείμ 2, ΤΚ 81400, Μύρινα, Λήμνος
10. Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, Σχολή Επιστημών Τροφίμων, Οδός Αγίου Σπυρίδωνα Αιγάλεω, ΤΚ 122 10
11. Αλεξάνδρειο ΤΕΙ Θεσσαλονίκης, ΤΚ 57400, Σίνδος, Θεσσαλονίκη
  - Σχολή Τεχνολογίας Γεωπονίας και Τεχνολογίας Τροφίμων & Διατροφής
  - Τμήμα Διατροφής και Διαιτολογίας
12. ΤΕΙ Θεσσαλίας, Τέρμα Μαυρομιχάλη, ΤΚ 43100, ΤΘ 254, Καρδίτσα
  - Τμήμα Τεχνολογίας Τροφίμων
  - Τμήμα Διατροφής και Διαιτολογίας
13. ΤΕΙ Ιονίων Νήσων, Τμήμα Τεχνολογίας Τροφίμων, Τέρμα Λεωφ. Βεργωτή 28100 Αργοστόλι, Κεφαλονιά
14. ΤΕΙ Κρήτης, Τμήμα Διατροφής και Διαιτολογίας, 2^ο χλμ. Σητείας-Παλαικάστρου, ΤΚ 72300, Σητεία Λασιθίου
15. ΤΕΙ Πελοποννήσου, Τμήμα Τεχνολογίας Τροφίμων, Αντικάλamos, ΤΚ 24100, Καλαμάτα
16. Πανελλήνια Ένωση Τεχνολόγων Τροφίμων, Βερανζέρου 15 & Πατησίων, ΤΚ 10677, Αθήνα
17. Πανελλήνιος Σύλλογος Διαιτολόγων – Διατροφολόγων, Πανόρμου 23, ΤΚ 11522 Αθήνα
18. Ένωση Διαιτολόγων-Διατροφολόγων Ελλάδος, Λεβιδίου 23, ΤΚ 10442, Αθήνα

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο Υπουργού Υγείας
2. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημόσιας Υγείας
3. Γραφείο Γενικής Δ/ντριας Δημόσιας Υγείας και Ποιότητας Ζωής
4. Δ/νση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
5. Δ/νση Δημόσιας Υγείας, Τμήμα Β